บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานครกับเหตุการณ์ทางการเมือง ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์รัฐประหารของคณะ รสช. 2534 และกรณีเดือนพฤษภาคม 2535" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นดังนี้

การศึกษาข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าหลักสูตร คู่มือการสอนวิชาการเมืองการปกครองระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ และคณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

2. ศึกษาค้นคว้า หนังสือ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ศึกษาค้นคว้า หนังสือ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์รัฐประหารของ รสช. 2534 และกรณีเดือนพฤษภาคม 2535

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อวัดมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูที่มีต่อเหตุการณ์รัฐประหารของ รสช. 2534 และ กรณีพฤษภาคม 2535 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบเพื่อวัดมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูที่มีต่อเหตุการณ์รัฐประหารของ รสช. 2534 และ กรณีเดือนพฤษภาคม 2535 เป็นคำถามแบบเลือกตอบ ซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อ คือ 5, 4, 3, 2, 1

2. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่านตรวจสอบ และนำมาแก้ไขเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามไปให้ครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานครจำนวน 4 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานคร ของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

1. เลือกครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานครจำนวน 4 โรงเรียน

2. สุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นครูที่สอนในทุกระดับการศึกษาคิดเป็น 100% ของจำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปยังโรงเรียนต่าง ๆ โดยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการและครูใหญ่ของโรงเรียน ในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปมีจำนวน 805 ชุด ได้รับคืนมาจำนวน 417 ชุด ข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 51.55

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์การให้ค่าน้ำหนักคะแนน

ก. มัธยฐาน

จากแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 สเกลนั้น ผู้วิจัยยึดแบบการแปลคะแนนตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert method) [1] ที่กำหนดระดับแนวความคิดที่ควรเสริมสร้างคือ

มากที่สุด	มีค่า 5 คะแนน
มาก	มีค่า 4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่า 3 คะแนน
น้อย	มีค่า 2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่า 1 คะแนน

---

1 John W. Best, Research in Education, 4th Edition (Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1981), pp. 182.

โดยผู้วิจัยกำหนดคะแนนดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นด้วยมากที่สุด หรือพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นด้วยมาก หรือพอใจมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นด้วยมากปานกลาง หรือพอใจปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นด้วยน้อย หรือพอใจน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นไม่เห็นด้วย หรือไม่พอใจ

การหาค่ามัธยฐาน

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่ามัธยฐานของแต่ละข้อความ มีดังนี้

$$\text{มัธยฐาน} = L + I\,\frac{[N/2 - F1]}{F2}$$

เมื่อ L คือ ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นคำแนนที่มีมัธยฐานตกอยู่

I คือ อันตรภาคชั้น

N คือ จำนวนความถี่ทั้งหมด

F1 คือ ความถี่สะสมจากชั้นคะแนนต่ำสุดถึงชั้นคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของชั้นก่อนที่มีมัธยฐานตกอยู่

F2 คือ ความถี่ของชั้นคะแนนที่มีมัธยฐานตกอยู่

การตีความ

การแปลความหมายของคะแนนเป็นดังนี้

ค่ามัธยฐาน 4.50 ขึ้นไป หมายถึงข้อกระทงนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุด

ค่ามัธยฐาน 3.50 – 4.49 หมายถึงข้อกระทงนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยค่อนข้างมาก

ค่ามัธยฐาน 2.50 – 3.49 หมายถึงข้อกระทงนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 1.50 – 2.49 หมายถึงข้อกระทงนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่ามัธยฐาน 0.50 – 1.49 หมายถึงข้อกระทงนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าร้อยละ

ข. ค่าร้อยละ = $\frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$

การหาพิสัยระหว่างควอไทล์

พิสัยระหว่างควอไทล์ ก็คือ ค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 สูตรที่ใช้ในการคำนวณนั้นใช้สูตรเดียวกับการหาค่ามัธยฐานเพียงแต่แทนค่า N/2 ด้วย N/4 ในการหาควอไทล์ที่ 1 และแทนค่า N/2 ด้วย 3N/4 ในการหาควอไทล์ที่ 3

การตีความ

การแปลความหายถ้าข้อใดได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 1.50 ลงมา แสดงว่าแนวความคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้องความนั้นสอดคล้องกัน ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่า แนวความคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

การหาฐานนิยม

การหาค่าฐานนิยมของแต่ละข้อความนั้น ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความถี่ของระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5 สำหรับแต่ละข้อความ ระดับคะแนนใดที่มีความถี่สูงสุดคือเป็นค่าฐานนิยมของข้อความนั้น ในกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากัน และระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น ส่วนกรณีที่ความถี่งสุดของระดับคะแนนเท่ากันแต่ระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกันจะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การตีความ

ผู้วิจัยกำหนดว่า ถ้าค่าของความแตกต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับมัธยฐานมีค่าไม่เกิน 1 จึงจะถือว่าแนวคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน

การพิจารณาความสอดคล้อง

ข้อความใดที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 และค่าแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานไม่เกิน 1.0 ข้อความนั้นมีความสอดคล้อง ในกรณีที่ข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 แต่ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานเกิน 1.0 หรือกลับกัน จะถือว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้อง

การนำเสนอผลการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และมีความสอดคล้องมาอภิปรายผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย